

6.Електронні науково-освітні системи у науковій та науковопедагогічній діяльності: глосарій / Упоряд.: С. М. Іванова та ін.; Київ. ІТЗН НАПН України, 2018. 42 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/715006> (дата звернення: 06.09.2019).

7.Кільченко А. В. Google Analytics як засіб для здійснення аналітики веб-ресурсів наукової установи. *Звітна наук. конф. ІТЗН НАПН України*: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю ІТЗН НАПН України (м. Київ, 20 лют. 2019 р.). Київ: ІТЗН НАПН України, 2019. С.109-117. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/711730/1/Збірник%20тез%20звітна%202018-output.pdf> (дата звернення: 04.09.2019).

8.Шиненко М. А., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лабжинський Ю. А. Використання сервісу Google Analytics для моніторингу сайту наукової установи. *Звітна наук. конф. ІТЗН НАПН України*: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю ІТЗН НАПН України. (м. Київ, 20 лют. 2019 р.). Київ: ІТЗН НАПН України, 2019. С. 91-109. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/711730/1/Збірник%20тез%20звітна%202018-output.pdf> (дата звернення: 05.09.2019).

9.Іванова С. М. Проблема розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з використанням відкритих електронних науково-освітніх систем. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. № 6 (68). С. 291-305. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2693> (дата звернення: 06.09.2019).

10. Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В. Напрями використання цифрових науково-освітніх систем для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників. *Інформаційні технології в освіті та науці*: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., м. Мелітополь, 13-14 черв. 2019 р. Мелітополь: Мелітопольський держ. пед. університет ім. Богдана Хмельницького, 2019. С. 339-343.

11. Google Analytics. URL: <https://analytics.google.com> (Last accessed: 04.09.2019).

12. Мерзликін О. В. Хмарні технології як засіб формування дослідницьких компетентностей старшокласників у процесі профільного навчання фізики: дис... канд. пед. наук: 13.00.10 / ІТЗН НАПН України. Київ, 2016. 341 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705565> (дата звернення: 04.09.2019).

13. Burby J., Brown A., the WAA Standards Committee. Web Analytics Definitions – Version 4.0. *Web Analytics Association*. 2007, August 16. 34 p. URL: <https://blog.namics.com/files/import/i-2731fa96a2de23f5b57b1471f450b9d0-WAA-Standards-Analytics-Definitions-Volume-I-20070816.pdf> (Last accessed: 03.09.2019).

14. Ланет CLICK. URL: <https://lanet.click/services/web-analytics> (дата звернення: 04.09.2019).

15. Kaushik A. Web Analytics 2.0: The Art of Online Accountability and Science of Customer / Centricity (1st ed.). Indianapolis, IN: John Wiley & Sons, 2009. 447 p. URL: <https://epdf.pub/web-analytics-20-the-art-of-online-accountability-and-science-of-customer-centri.html> (Last accessed: 03.09.2019).

УДК 378:001.89:004.78

Лупаренко Лілія Анатоліївна,

науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем,
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
orcid.org/0000-0002-4500-3155

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ OPEN JOURNAL SYSTEMS ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

За Івановою С. М. *інформаційно-дослідницька компетентність наукового та науково-педагогічного працівника* визначається як «здатність здійснювати з використанням ІКТ пошук, збирання, опрацювання, аналіз та представлення наукових даних відповідно до методології наукового дослідження, комунікацію, співробітництво та навчання інших, вміння використовувати сервіси електронних науково-освітніх систем для інформаційно-аналітичної підтримки науково-педагогічних досліджень, моніторингу та оцінювання наукових результатів, продукування нових суспільно-значущих знань з метою впровадження їх у практику освіти та науки» [1].

Open Journal Systems (OJS) (<https://pkp.sfu.ca/ojs>) – це програмна платформа для підтримки видавництва й управління електронними науковими журналами; розроблена в межах проекту Public Knowledge Project з метою надання відкритого доступу до результатів наукових досліджень та їх поширення в мережі Інтернет [2].

У свою чергу **методика використання платформи Open Journal Systems для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників** – це теоретично обґрунтована сукупність методів, способів, прийомів і форм використання платформи Open Journal Systems, застосування яких у науково-педагогічній діяльності науковими та науково-педагогічними працівниками сприятиме підвищенню рівня їхньої інформаційно-дослідницької компетентності [3].

Згідно запропонованої нами методики **мета навчання** – це формування ІД-компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з використанням платформи Open Journal Systems.

Зміст навчання передбачає такі змістові лінії: а) теоретичні аспекти використання ІКТ у науково-дослідному процесі; б) програмне забезпечення для підтримки процесу науково-педагогічного дослідження; в) використання платформи Open Journal Systems для пошуку та представлення результатів науково-педагогічних досліджень

У ході проведення навчальних занять використовуються такі **форми навчання**: тренінги, практичні заняття, семінари, лекції, самостійна та індивідуальна робота, консультування, контрольні заходи.

Методи навчання, що доцільно застосувати під час проведення навчальних занять:

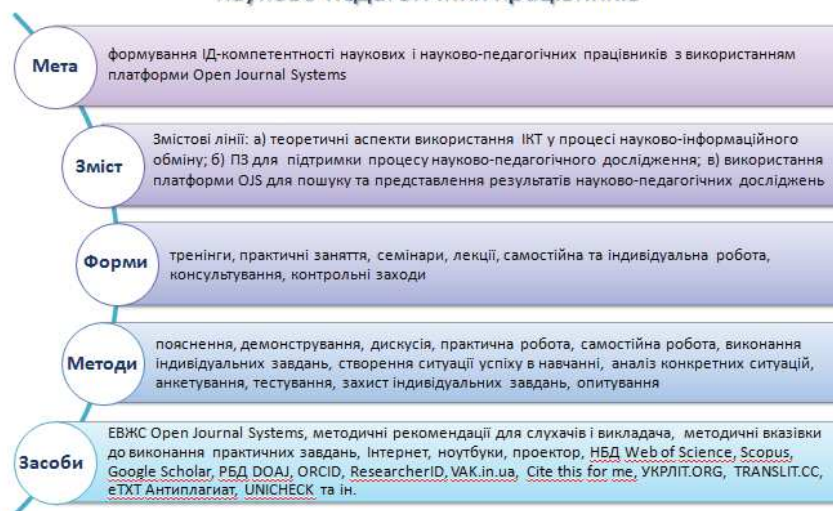
- *методи організації навчально-пізнавальної діяльності*: розповідь, бесіда, пояснення, інформаційна лекція, лекція-візуалізація, «мозковий штурм», демонстрування, диспут, дискусія, обговорення, практична робота, самостійна робота з джерелами, виконання індивідуальних завдань;
- *методи стимулювання та мотивації*: формування пізнавального інтересу, пояснення особистої значущості учіння, створення ситуації успіху в навчанні, аналіз конкретних ситуацій;
- *методи контролю*: анкетування та тестування, самоконтроль, перевірка відповідей на проблемні питання.

Організація навчального процесу ґрунтується та реалізується на загальних дидактичних **принципах**, а саме: *науковості* добору змісту та методів навчання; *систематичності та послідовності* викладання і засвоєння знань; *міцності та ґрунтовності* засвоєння знань, розвитку умінь і навичок; *доступності* навчання відповідно до рівня розвитку та вікових особливостей слухачів; *свідомості й активності* слухачів, що передбачає пріоритетність самостійної діяльності; *наочності*; синтезі *інтелектуальної і практичної діяльності* та індивідуальному підході до кожного слухача.

Засоби навчання. Учасників навчального процесу необхідно забезпечити низкою *інформаційно-довідкових та методичних матеріалів*, таких як методичні рекомендації для слухачів, методичні вказівки до виконання практичних завдань, методичне забезпечення самостійної підготовки слухачів, методичні рекомендації для викладача з підготовки занять, дидактичні демонстраційні матеріали. Навчальний процес рекомендовано супроводити низкою наступних *технічних засобів навчання та ІКТ*: підключення до мережі Інтернет, персональні комп'ютери (ноутбуки), інтерактивна дошка, проектор, безкоштовні антивірусні програми, сервіси Google, EBЖС Open Journal Systems, НБД Web of Science, Scopus, Google Scholar, РБД DOAJ, ORCID, ResearcherID, VAK.in.ua, Cite this for me, УКПЛІТ.ORG, TRANSLIT.CC, eTXT Антиплагиат, UNICHECK та ін.

Прогнозований результат реалізації навчальної програми: формування ІД-компетентності наукових і науково-педагогічних працівників на достатньому або поглибленому рівні, що дозволить їм ефективніше провадити педагогічні дослідження з використанням платформи Open Journal Systems.

Методика використання платформи Open Journal Systems для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників

Перспективами подальшого дослідження є експериментальна перевірка методики на практиці та формулювання висновків щодо її ефективності.

Список використаних джерел

1. С. М. Іванова, "Проблема розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з використанням відкритих електронних науково-освітніх систем", *Інформаційні технології і засоби навчання*, т. 68, № 6, с. 291-305, 2018. Електронний ресурс. Доступно: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2693>.
2. Л. А. Лупаренко, "Добір електронних відкритих журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень", *Інформаційні технології і засоби навчання*, т. 60, № 4, с. 324-343, 2017. Електронний ресурс. Доступно: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1835>.
3. Л. А. Лупаренко, До визначення поняття «методика використання платформи open journal systems для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників», Київ, Україна: ІТЗН НАПН України, 2016. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://lib.iitta.gov.ua/717971/>.

Тарнавська Сніжана Вікторівна,
кандидат історичних наук, завідувач відділу,
ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського

Середа Христина Володимирівна,
молодший науковий співробітник, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського

УКРАЇНСЬКІ ДОСЛІДНИЦЬКІ Е-ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ПРОСТІР

Із метою побудови єдиного цифрового ринку ЄС у квітні 2016 року Єврокомісією було запропоновано створення Європейської хмари відкритої науки (EOSC) –віртуального середовища (платформи) для зберігання, обміну, менеджменту, аналізу та повторного використання даних для 1,7 мільйона дослідників та 70 мільйонів науково-технічних фахівців з Європи, незалежно від дисциплін та кордонів.

На початку 2019 року у Міністерстві освіти і науки України узгодили проект Концепції розвитку українських дослідницьких е-інфраструктур (Концепція), заснованих на технології комунікацій, на період до 2021 року. Документ, зокрема, передбачає створення платформи всеукраїнського цифрового наукового простору та розробку національного плану з відкритої науки. Його було підготовлено відповідно до Дорожньої карти інтеграції України до